

Số: 04/2026/QĐST-DS

Lạng Sơn, ngày 12 tháng 02 năm 2026

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức
và làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 1 – LẠNG SƠN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Đồng Thị Ninh

Thư ký phiên họp: Bà Hoàng Hồng Hạnh - Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 1 - Lạng Sơn.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 - Lạng Sơn tham gia phiên họp:
Bà Nguyễn Thảo Nguyên - Kiểm sát viên.

Ngày 12 tháng 02 năm 2026, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 1 - Lạng Sơn mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết hồ sơ việc dân sự sơ thẩm thụ lý số: 07/2026/TLST-VDS ngày 13 tháng 01 năm 2026 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 04/2026/QĐST-DS ngày 02/02/2026, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Đàm B, sinh năm 1963; địa chỉ: Khối C, phường Đ, tỉnh Lạng Sơn. Vắng mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Ông Lương C, sinh năm 1963; địa chỉ: Khối C, phường Đ, tỉnh Lạng Sơn. Vắng mặt.

2. Ông Lương K1, sinh năm 1955; địa chỉ: Khối C, phường Đ, tỉnh Lạng Sơn. Vắng mặt.

3. Ông Lương K2, sinh năm 1957; địa chỉ: Khối C, phường Đ, tỉnh Lạng Sơn. Vắng mặt.

4. Ông Lương T, sinh năm 1960; địa chỉ: Khối C, phường Đ, tỉnh Lạng Sơn. Vắng mặt.

5. Ông Lương K3, sinh năm 1966; địa chỉ: Khối C, phường Đ, tỉnh Lạng Sơn. Vắng mặt.

6. Bà Lương C1, sinh năm 1969; địa chỉ: Khối P, phường T, tỉnh Lạng Sơn. Vắng mặt.

7. Bà Lương C2, sinh năm 1972; địa chỉ: Khối P, phường T, tỉnh Lạng Sơn. Vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu, đơn trình bày ý kiến, báo cáo của người yêu cầu bà Đàm B trình bày: Bà Đàm B và ông Lương C tổ chức lễ cưới năm 1999, đến năm 2002 đăng ký kết hôn. Ông Lương C, bà Đàm B không có con. Đến năm 2012, ông Lương C bị tiểu đường và năm 2021 bị đa biến chứng, tai biến điều trị tại Bệnh viện đa khoa tỉnh Lạng Sơn, sau đó chuyển tuyến điều trị tại Bệnh viện Nội tiết Trung ương, hiện vẫn đang thăm khám định kỳ, lấy thuốc điều trị ngoại trú tại đây. Hiện nay, ông Lương C không nói, viết được, mọi sinh hoạt do bà phục vụ. Để có căn cứ thực hiện các giao dịch dân sự liên quan đến ông Lương C, bà đề nghị Tòa án tuyên bố ông Lương C có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi. Bà Đàm B đề nghị cử bà làm người giám hộ cho ông Lương C.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan gồm các ông, bà Lương K1, Lương K2, Lương T, Lương K3, Lương C1, Lương C2 cùng trình bày: Các ông, bà là anh, em ruột của ông Lương C, hiện nay ông Lương C bị tiểu đường đa biến chứng, tai biến dẫn đến không thể tự đi lại và thực hiện các giao dịch thông thường. Bà Đàm B có yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Lương C có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi, các ông, bà đều nhất trí và đều đề nghị cử bà Đàm B làm người giám hộ cho ông Lương C.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số 22/KLGD ngày 25/01/2026 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc kết luận: Ông Lương C, sinh năm 1963, trú tại Khố C, phường Đ, tỉnh Lạng Sơn bị bệnh Các rối loạn tâm thần khác do tổn thương và rối loạn chức năng não và bệnh lý cơ thể (F06 – Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần và hành vi). Hiện tại ông Lương C có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi.

Tại phiên họp, Kiểm sát viên phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự: Thẩm phán, Thư ký đã tuân theo đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự về việc mở phiên họp sơ thẩm việc dân sự. Các đương sự đã thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Về nội dung: Đề nghị chấp nhận đơn yêu cầu của bà Đàm B, tuyên bố ông Lương C là người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi; chỉ định bà Đàm B làm người giám hộ cho ông Lương C theo quy định. Bà Đàm B là người cao tuổi nên được miễn lệ phí, do bà Đàm B đã nộp tạm ứng lệ phí nên cần trả lại bà Đàm B số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 1 – Lạng Sơn nhận định:

[1] Bà Đàm B yêu cầu tuyên bố ông Lương C là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Bà Đàm B, ông Lương C hiện nay đang cư trú tại

Khối C, phường Đ, tỉnh Lạng Sơn nên Tòa án nhân dân khu vực 1 – Lạng Sơn thụ lý, giải quyết là đúng thẩm quyền.

[2] Xét yêu cầu tuyên bố ông Lương C là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi thấy: Ông Lương C mắc biến chứng tiểu đường, tai biến từ năm 2021, hiện đang thăm khám và điều trị ngoại trú tại Bệnh viện Nội tiết Trung ương. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số 22/KLGĐ ngày 25/01/2026 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc kết luận: Ông Lương C, sinh năm 1963, trú tại Khối C, phường Đ, tỉnh Lạng Sơn bị bệnh Các rối loạn tâm thần khác do tổn thương và rối loạn chức năng não và bệnh lý cơ thể (F06 – Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần và hành vi). Hiện tại ông Lương C có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi. Do đó, có căn cứ chấp nhận yêu cầu của bà Đàm B, tuyên bố ông Lương C là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[3] Đối với yêu cầu chỉ định người giám hộ cho ông Lương C thấy: Ông Lương C sinh năm 1963, có cha là Lương Văn Đình, mẹ là Liễu Thị Thiệu đều đã chết, ông Lương C không có con, có các anh, em ruột gồm các ông, bà Lương K1, Lương K2, Lương T, Lương K3, Lương C1, Lương C2. Từ trước đến nay ông Lương C sinh sống cùng vợ là bà Đàm B tại Khối C, phường Đ, tỉnh Lạng Sơn, mọi sinh hoạt hàng ngày của ông Lương C từ khi mắc bệnh đến nay đều do bà Đàm B chăm sóc, phục vụ. Tại văn bản nêu ý kiến của các anh, em ruột trong gia đình ông Lương C thống nhất để bà Đàm B là người giám hộ hợp pháp của ông Lương C theo quy định của pháp luật. Do đó, bà Đàm B có đủ các điều kiện là người giám hộ cho ông Lương C và chỉ định bà Đàm B làm người giám hộ cho ông Lương C là phù hợp. Bà Đàm B thực hiện các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của Bộ luật Dân sự.

[4] Xét ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 – Lạng Sơn tại phiên họp là phù hợp với các nhận định nêu trên nên chấp nhận.

[5] Bà Đàm B là người yêu cầu nên phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định, tuy nhiên bà là người cao tuổi và có đơn xin miễn lệ phí do đó bà Đàm B được miễn lệ phí. Đối với số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp cần trả lại cho bà Đàm B theo quy định.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào các điều 23, 46, 54, 57, 58, 59 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, các Điều 35, 149, 376, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Đàm B:

Tuyên bố ông Lương C, sinh năm 1963; căn cước công dân số *****; ngày cấp: 29/10/2024; nơi cấp: Cục Cảnh sát Quản lý hành chính về trật tự xã hội; địa chỉ: Khối C, phường Đ, tỉnh Lạng Sơn là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Về người giám hộ: Chỉ định bà Đàm B, sinh năm 1963; căn cước công dân số *****; ngày cấp: 24/10/2024; nơi cấp: Cục Cảnh sát Quản lý hành chính về trật tự xã hội; địa chỉ: Khối C, phường Đ, tỉnh Lạng Sơn là người giám hộ của ông Lương C. Bà Đàm B có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:

Bà Đàm B được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm, trả lại bà Đàm B số tiền lệ phí đã nộp là 300.000 (*ba trăm nghìn*) đồng theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0000050, ký hiệu BLTU/26E ngày 08/01/2026 của Thi hành án dân sự tỉnh Lạng Sơn.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định./.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Lạng Sơn;
- VKSND tỉnh Lạng Sơn;
- VKSND khu vực 1 – Lạng Sơn;
- Phòng THADS khu vực 1 – Lạng Sơn;
- UBND phường Đông Kinh, tỉnh Lạng Sơn;
- Các đương sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TOẠ PHIÊN HỌP

Đổng Thị Ninh